

Kompetenceudvikling for øjnene af mig

Studerende: Johannes Nira Uch – 66531 – jnu@ruc.dk

Profilkursus: Mellem universitet, profession og praksis (Plan, By og Proces)

Eksamensform: Individuel skriftlig portfolio

Tegn inkl. mellemrum: 18.415

Indhold

Introduktion.....	2
Opgave 1. Kompetence profil.....	3
Opgave 2. Speciale emne - Fællesskaber på tværs af generationer	4
Opgave 3. Fra læring til virkelighed.....	5
Opgave 4. Magtforhold	6
Afrunding.....	8
Litteraturliste.....	8

Introduktion

I denne opgave vil jeg reflektere over mit uddannelsesforløb helt fra forinden Roskilde Universitet til mine tanker om arbejdslivet, der venter på den anden side. Mine porteføljeopgaver peger mere konkret på mine kompetenceudvikling gennem studiet, heraf hvordan disse går ind over mine forventninger til specialet, samt hvordan de opleves i praksis på min nuværende praktikplads hos Center for Social Urban Modelling (SUMO).

Under min gymnasiale uddannelse med mit favoritfag Design B, var mit formål dengang at søge ind på arkitektstudiet. Jeg var derfor velvidende om at arbejde med noget designrelateret, hvor jeg ville have mulighed for at udfolde min kreative side. Dog var jeg ikke bevidst om, at man dengang skulle søge kvote 2, hvorpå jeg enten var nødsaget til at vente et ekstra år. Et sabbatår har aldrig opfanget min interesse, og i stedet faldt jeg over Plan, By og Proces uddannelsen på Roskilde Universitet, som jeg formåede kunne give nogenlunde samme færdigheder. Jeg starter derfor som 18-årig på den Humanistisk Teknologiske bacheloruddannelse, hvis studieforløb er velkendt for at være for bred. Det bliver derfor lidt af en forvirrende proces, hvor flere forskellige indtryk rammer samtidig og på et tidspunkt mister jeg fokuset for byplanlægningen i semesterprojekter og kursusopgaver. Endvidere var jeg også opmærksom på den høje procentdel af beskæftigelse efterfølgende og blev i tvivl om uddannelsen, samt min egen rolle som mulig byplanlægger på arbejdsmarkedet.

Nu snart fem år efter på Roskilde Universitet, og disse refleksioner kan jeg byde på:

Opgave 1. Competence profil

I denne porteføljeopgave vil jeg præsentere og reflektere over mine tidligere berørte semesterprojekter, med afsæt i de sammenhænge og læringsudbytte, der har været imellem dem.

Først og fremmest vil jeg fremhæve, at jeg startede på Roskilde Universitets bachelor Humanistisk Teknologi, hvor jeg valgte Plan, By & Proces og Kommunikation. Til dette har jeg en relativ bred palette af semesterprojekter med diverse emner. I denne opgave har jeg udvalgt 5 projekter, som jeg mener er relevante i forhold til min kompetenceprofil indenfor byplanlægning. Disse, samt resterende projekter kan findes på min personlige Thirdroom profil. (<https://ruc-thirdroom.dk/user/268>).

Som start, præsenterer jeg mit bachelorprojekt fra forårssemestret 2021 "Job-ability på RUC". Dette projekt undersøger RUC-studerendes attraktivitet på arbejdsmarkedet, hvor vi til dette har oprettet en oversigt over dens studerendes læringsmål i forlængelse af projekter og kurser, som den studerende kunne sende i forlængelse med ens ansøgning. Til dette har vi udarbejdet en overordnet kompetenceprofil i samarbejde med Thirdroom idet vi ønsker udefrakommende kan skabe indsigt i den studerendes uddannelsesforløb. I forlængelse med projektet, blev vi bevidst om, at studieordningens forventninger til læringsudbytte ikke nødvendigvis hænger sammen med det reelle, hvorpå en essentiel funktion for profilen har været, at selv at kunne sætte ord på sin læring.

Derudover som det anses på højre figur har jeg gennem min studietid skrevet 4 projekter, hvor særligt *byen* har været det centrale fokus. En fællesnævner for disse har været læringsudbytte såsom undersøgelsen af *bymiljøer*, *områdefornyelse* og tilhørende *kommunikation*.

Semesterprojekterne omhandlende områdefornyelser har enten været afgrænset til en plads eller et koncept tilpasset byen. Indenfor områdefornyelser har starten særligt fokuseret på undersøgelsen af byens identitet, hertil hvad kendetegner byen og hvordan er byen struktureret? For før man kan skabe en områdefornyelse eller generelt det at forske i en problematik, kræves det at man undersøger byen og dens miljø. Typisk til undersøgelsen her varierer jeg blandt bestemte teorier og metoder. Eksempelvis har både Gehl, Massey

Efterårssemestret-2018

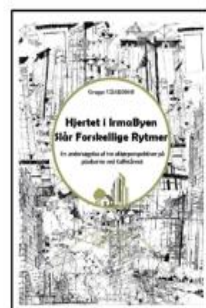
Forårssemestret-2020

Forårssemestret-2021

Efterårssemestret-2021

Forårssemestret-2022

og Castree været teorier man kunne benytte sig af ift. rummets forståelse. Endvidere inddrager jeg også metodiske redskaber såsom interviews, observationer og spørgeskemaer der hver ligeledes kan skabe indsigt i den personlige viden om bymiljøet eller problematikken, der ligger borgerne nær. I forlængelse med områdefornyelse har jeg også brugt de førhen nævnte metoderne til at opnå viden om byens potentiale eller hvilke krav og behov borgerne har til en optimering. For mig har borgerperspektivet altid været en essentiel del, vigtigheden i at skabe noget borgerne finder aktuelt og ser sig selv benytte ud fra deres behov. Derfor har jeg i mine projekter forsøgt at arbejde mig mest mulig ind over Sehesteds procesplanlægger, i det vi går fremtiden i møde med at skabe relevante byrum, der er tilpasset bymiljøet og borgerne. Til denne proces har kommunikationen ligeledes været et relevant virkemiddel, eftersom der skal kommunikeres med borgerne, samarbejdspartnere og interessenter om projektet, samt det at kunne præsentere en prototype ordentligt.

Opgave 2. Speciale emne - Fællesskaber på tværs af generationer

Mit speciale vil skrives i samarbejde med mit praktikophold hos SU-MO (Center for Social Urban Modelling). Jeg er tildelt forskningsprojektet Fleksible Fællesskaber, der fordyber sig i tidernes almene boligområdes sociale bymodeller. Hertil mere specifikt datidens, nutidige og fremtidige almene boligområder. Som indsnævring er jeg blevet tildelt det fremtidige, hvorpå jeg undersøger de fleksible fællesskaber i Generationernes Hus i Aarhus. Generationernes Hus er et unikt boligområde, der retter fokus på den sociale samhørighed, idet omtrent 500 beboere på tværs af generationer skal kunne leve under samme tag. Huset rummer heriblandt børn, unge, voksne og ældre, der hver bor og deler hverdagslivet sammen i huset. Hertil er der børn i daginstitution og boliger til studerende, familier, ukrainske flygtninge, handicappede samt ældre med og uden behov for pleje. Til beboerne er der endvidere flere faciliteter og aktiviteter heriblandt Caféen Øens Madhus, sundhedsklinik, fitnesscenter, psykolog, multihal, frisør etc.

Specialet vil omhandle det planlagte versus det bebyggede mod det fremtidige. Selve opstillingen kan beskrives ud fra tre faser:

1. Til start undersøger jeg husets fællesrum, heraf hvordan arealerne er tiltænkt som vil analyseres gennem dokumentanalyser af husets visioner og interviews med fremvisere af huset.
2. Efterfølgende vil jeg undersøge fællesarealernes reelle brug gennem rumanalyser/ beskrivelser, hvor observationer og interviews med husets beboere vil være udgangspunktet. Særligt undersøger jeg hvordan de benytter rummene? Hvad fungerer? Og hvad fungerer ikke?

3. Til sidst vil jeg forsøge mig at undersøge husets planlægningsmæssige muligheder, i at skabe fremtidens fællesareal, som skal kunne rumme alle generationer. Til dette vil jeg forhøre mig om beboernes ønsker og behov gennem fremtidsworkshops, der skal danne rammer for udkast af et re-design. Til dette vil jeg diskutere om det overhovedet er muligt at skabe fællesarealer i huset, der er indbydende og målrettet alle aldersgrupper.

Som det anses, forventes specialet at være metodetung. Ind imellem de ovenstående metodiske faser er planen, at teoretikerne Henri Lefebvre, Jan Gehl og Karina Sehested vil blive inddraget. Lefebvre er tiltænkt til at beskrive det planlagte versus de reelle, hvordan rummet anses af forskellige aktørgrupper, hvilket vil tydeliggøre den diskurs, der ligger i brugen af rummene. Endvidere forventes Gehl at blive inddraget, hvilket vil ligge i forlængelse med en rumanalyse/beskrivelse. Selvom Gehl arbejder indenfor byrum, ser jeg potentiale i hans kvalitetskriterier som brug af ramesætning for observationerne både af fællesrummene, men også huset som et byrum. Den sidste teoretiker på spil er Sehested, Sehested forventes at blive brugt i forlængelse med beskrivelsen de planlægningsroller som indgår under hver fase i projektet, heraf planlægningen af huset dengang, nu og fremtidigt henimod et re-design.

Opgave 3. Fra læring til virkelighed

Jeg har desværre i en periode opfattet flere af mine semesterprojekter og kurser, "som et par ETCS-points, der bare skal indhentes". Altså at jeg nu har skrevet op mod 8 projekter og været igennem utallige kurser, der på flere måder har lignet hinanden, idet de typisk har taget afsæt i problemorienteret cases. Procesmæssigt er de også nogenlunde ens, du finder noget teoretisk, metodisk og efterresultatet med en aflevering fordyber man sig ikke yderligere. Dog er det først efter praktiksøgningen og selve opholdet, at min læring virkelig blev sat på prøve. Det at komme tæt på virkeligheden gjorde, at jeg blev mere bevidst på min læringskompetencer fra projektarbejde og kurser gennem min studietid.

I forlængelse med mit bachelorprojekt om RUC-studerendes jobability, blev jeg bevidst om nysgerrighed fra arbejdsgivere omkring RUC-studerendes semesterprojekter og uddannelsesforløb. De mente projekterne skulle fremhæves, da de indebærer teoretiske og praktiske erfaring som bestemt var studierelevant. Derfor under min praktiksøgning inden sommers, var jeg meget hurtig til at fremhæve mine semesterprojekter i min ansøgning og CV. Dette gjorde sig også gældende for de kurser, jeg har været gennem mit studieforløb. Her fremhævede jeg dem, der var relevant for praktikpladsen med det formål at inddrage dem i samtalen. Så ligesom med et studierelevant job, blev projekterne og kurserne hurtigt noget man gerne stolt ville fremvise, som man kunne sætte i perspektiv med praktikstedets arbejdsopgaver. Semesterprojekterne var et bevis på mine interesser, samt færdigheder både på metodisk og teoretisk basis.

Og for at rette det mod realiteten, kom disse færdigheder også i brug i praksis. På praktikpladsen er jeg i gang med den indledende fase i forskningsprojektet, hvorpå mine arbejdsopgaver har været præget af feltopgaver, hvorpå mine metodiske færdigheder kom på spil. Jeg har haft undervisningen om flere metodiske værktøjer, samt haft mine praktiske erfaringer fra projekter og kurser. Dette medførte at feltarbejde som observationer og spot-interview gik relativt glidende, uden frygt for at begå fejl. Den eneste bekymring var udarbejdelsen af fremtidsworkshop, som jeg af flere omgange har haft undervisning om i forlængelse med aktionsforskning, men aldrig har fået udført i praksis. I praksis kunne jeg tydeligt fornemme, at jeg var på udebane eftersom workshops med mange beboere var nervepirrende. I kurset "Facilitering af planprocesser" var eksamensformen at grafisk demonstrere planprocessen, som jeg havde i mente for udførelsen. Nu handler det i stedet om at blive klogere på metoden i praksis og danne mig erfaringer derfra.

Undervist teori har der ikke været meget af endnu i praktisk arbejde. Dog har der været mange tilfælde i undersøgelsen, hvor jeg har tænkt teorier ind i arbejdsopgaverne til at understøtte tendenser. Som beskrevet i den forrige porteføljeopgave er tendenserne noget jeg ønsker at tage fat på i specialet. Uden det skulle være alt for gentagende, så har jeg tiltænkt Lefebvre ind i forlængelse med beskrivelsen af det planlagte versus de reelle blandt forskellige aktørgrupper. Gehl er tiltænkt i forlængelse med en rumanalyse/beskrivelse, der ligeledes skal medvirke til at beskrive de sociale forhold i huset. Og til sidst har jeg tænkt teoretiker Sehested ind, hvis planlæggerroller skal beskrive projektets fasefordeling. Det at kunne udpege teorier fra kursusundervisningen eller tidligere semesterprojekter til tendenser fra min undersøgelse, er der hvor praksisser viser sig.

Opgave 4. Magtforhold

Magt har aldrig været et begreb, som jeg har kigget synderligt meget ind i. Det har i større tilfælde mere omhandlet retten til byen, men aldrig tiltænkt i sammenligning med mit eget privatliv såsom mit boligkompleks eller på arbejdspladsen. I forlængelse med praktikpladsen og tilhørende forskningsprojekt vil jeg beskrive få forskellige magtkomponenter erfarede i Generationernes Hus. Huset består af flere aktørgrupper, heraf en administration (leder, Brabrand Boligforening, stabsmedarbejdere etc.), husets personale (rengøringsassistenter, vicevært, receptionist etc.), offentligt personale (plejehjælpere, pædagoger, cafearbejdere, sygeplejere, frisører, fysioterapeuter etc.) og beboergrupperne (ældre, studerende, familier, handicappede, flygtninge etc.). Særligt vil jeg i denne opgave fremhæve magtforholdene mellem min arbejdsrolle, administrationen og beboergrupperne.

Min arbejdsrolle har været relativt metodisk, hvorpå jeg har indsamlet empiri for at blive klogere på huset og dens funktioner. Når jeg prøver at tænke magt ind, kan jeg godt se, at jeg indeholder komponenter af Steven Lukes dagsordenskontrol. Dette forekommer særligt i afholdelsen af frem-

tidsworkshops, hvor min kontakt og position med de deltagende kan blive opstillende og skabe et distanceret tilhørsforhold. Det med at sætte de deltagende i gang med klippe/klistre aktiviteter i forlængelse med at designe fremtidens fællesareal, dannes der en barriere i magten og hvordan jeg bliver anset på. Min formidling og grafiske eksempler kan have en påvirkning på deltagernes opfattelse af konceptet og deres egne idéer. Derfor forholder jeg mig til en kritisk-utopisk aktionsforskning tilgang, med det formål at bevidstgørelse og forholde mig kritisk til magtbalancer og undertrykkelse. Konkret forsøger jeg at etablere et frirum, hvor deltagerende kan tale og designe med frirammer, således alle idéer bliver hørt og accepteret. Før disse idéer eller initiativer kan realiseres, skal det gå igennem administrationen.

Administrationen består af flere forskellige arbejdsroller, heraf er lederen Kristian Dall til at finde på kontoret. Som leder er Kristian ansvarlig for husets drivkraft, hvor alt organisatorisk arbejde og arrangementer skal gå gennem ham. Dertil deltager han selv til alle foreningsmøder, generalforsamlinger og udvalgsgrupper. Den kommunikation jeg har med Kristian er tydeligvis mere formel og professionel sammenlignet med formidlingen med beboerne. Ofte er jeg mere påpasselig omkring kontakten og formidlingen af mine resultater for Kristian, med den frygt for, at jeg er forstyrrende for hans arbejde. Jeg anser Kristian som værende besiddende af Bourdieus sociale magt, i det han er mellemedet for husets processer og netværks. I starten af praktikperioden fik jeg straks at vide, at jeg ikke måtte bruge udtrykket "at optimere fællesarealer", men i stedet undersøge aktiviteter, der kan implementeres, således jeg ikke udtaler mig negativt om husets sociale fællesskaber. Dette skyldes at Kristian er meget tro mod huset og beboerne, hvorfor alt vedtaget skal tilpasses borgernes behov. For ham er det husets beboere der bestemmer.

I forhold til beboergrupperne har jeg to eksempler, der henviser sig til borgernes magt på husets planlægning. Den ene omhandlede at etablere flere siddearealer og give en mere visuel æstetik i et af husets fællesrum Dagligstuen. Dette skulle medvirke til at skabe mere aktivitet og styrke den sociale samhørighed i et af husets større fællesrum. Idéen blev hurtigt taget ned, da en ud af 25 beboere i den nærliggende gang til rummet har social angst. Dette påvirker derfor mulighederne for etableringer i dette specifikke rum. Et andet eksempel har været rygeforbuddet, hvor alt rygning skal foregå udenfor husets offentlige arealer, hvor grænsen er skitseret på asfalten. Dog er der flere ældre beboere, der hellere ønsker at sidde og ryge i caféens udeareal, der ligger indenfor husets grundareal. I stedet for at rykke borgerne få meter længere ud, undersøger administrationen i stedet kommunens regler og muligheden for at etablere et rygeskur, så reglementet ikke bliver til besvær for beboerne. Disse eksempler kan sammenfattes med Bourdieu Symbolsk evne og positionen, i det beboerne har en magteevne til at påvirke tiltag for huset. Hvis blot en beboer forholder sig kritik til en idé, vil det forhindre initiativet.

Afrunding

Efter snart fem år på uddannelsen, er jeg mere end tilfreds med, at det ikke blev arkitektskolen. Med årene der gik på studiet, tilvalgte jeg kurser og semesterprojekter med henblik på byplanlægningen, der gjorde mig mere bevidst om mine interesser og kompetencer. For mine interesser har udviklet sig til at være mere indsnæret mod en kombination af bymiljøer, områdefornyelse og borgerperspektivet gennem kommunikationen. Interesser som jeg er godt tilfreds med, som jeg ikke ville havde været foruden Universitetet.

I forhold til fremtidige jobmuligheder har jeg ikke den største frygt længere, hvilket blev en øjenåbner efter min praktiksøgning for dette efterårssemester. Jeg har kompetencer indenfor det grafiske, planlægning og formidling, som er højt søgende på arbejdsmarkedet. Disse kompetencer bragte mig til flere forskellige praktiksamtaler, helt fra konsulenthuset FLOK til afdelingen for Organisation og Uddannelse i Folketinget og til der, hvor jeg er endt nu hos Center for Social Urban Modelling. På praktikpladsen arbejder jeg på tværs med historikere, antropologer og arkitekter, så jeg kan tydeligvis mere end blot at være byplanlægger. Jeg består af en bred palette af kompetencer, hvilket stammer fra en bred uddannelse med mange muligheder, som i sidste ende baner vej til et endnu bredere arbejdsmarked med plads til lige mig.

De bedste hilsner

Johannes N. Uch

Litteraturliste

Gehl, J. (2003): *Livet mellem husene* (7. udg). København: Arkitekternes forlag

Jensen, C; Johansen, N. R.; Uch, J, N; Ugleholdt, S; Wejs, L. C. (2021). *Job-ability på Roskilde Universitet*, Roskilde Universitet

Rask, L. & Andersen, J. (2016). *Dimittendundersøgelse 2016. En undersøgelse af undervisningsmetoder og kvalifikationer blandt dimittender fra Plan, By & Proces-uddannelsen på Roskilde Universitet.*

Sehested, K. (2009). *Urban Planners as Network Managers and Metagovernors*, *Planning Theory & Practice*, 10(2), pp. 245-263.

Simonsen, K. (2010). *Rumlig praksis - Konstitution af rum mellem materialitet og repræsentation*. *Slagmark - Tidsskrift for idéhistorie*, (57), 35-48.

Slides fra kursusgang 7